

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Spoială Vladimir în numele inculpatului Onufrei Sergiu, prin care se solicită casarea parțială a sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 decembrie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe

ONUFREI Sergiu Sergiu, *născut la 10 iunie 1980, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Grădescu 4, ap.46.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.11.2015 - 23.12.2015;

Instanța de apel: 02.02.2016 - 31.05.2016;

Instanța de recurs: 08.08.2016 – 12.10.2016.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 23 decembrie 2015, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Onufrei S. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin. (1) Cod penal la 3 ani și 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *în fapt*, a constatat că Onufrei S., la 12 iulie 2015, aproximativ la ora 22:45, a intrat fără permisiune în ograda casei de locuit de pe str. Ștefan Ciobanu 3 din mun. Chișinău, unde din motiv că cet. Mogîldea F. nu i-a permis să intre, i-a aplicat ultimului o lovitură cu un cuțit în regiunea abdomenului, după care a părăsit locul comiterii faptei, deplasîndu-se într-o direcție necunoscută, astfel cauzîndu-i părții vătămate Mogîldea F., conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1766/D din 04.08.2015, vătămări corporale grave.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii

prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, adică *vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, sau care a provocat pierderea vederii, auzului, graiului sau a unui alt organ ori încetarea funcționării acestuia, o boală psihică sau o altă vătămare a sănătății, însoțită de pierderea stabilă a cel puțin o treime din capacitatea de muncă.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către avocatul Spoială Vl. în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Onufrei S. să-i fie aplicată o sancțiune sub forma de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pe un termen de probațiune de 2 ani.

În motivarea apelului, s-a invocat că Onufrei S. a recuperat prejudiciul cauzat, iar partea vătămată nu are careva pretenții față de dînsul, a recunoscut vina, se căiește sincer de cele săvîrșite și nu are antecedente penale.

Apelantul a mai specificat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor din art. 6, 7, 61, 75, 76 Cod penal individualizînd greșit pedeapsa în privința inculpatului, ceea ce echivalează cu o eroarea de drept. În sentință se cuprind date privind persoana inculpatului și circumstanțele cauzei, care sunt exclusiv pozitive și care, în cumul, întrunesc condițiile legale privind stabilirea unei pedepse mai blânde la limita minimă a sancțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, inclusiv cu reducerea cu 1/3 din limitele pedepsei cu închisoarea de care beneficiază inculpatul potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Un alt argument adus de apelant s-a referit la aceea că, instanța de judecată la stabilirea pedepsei în privința lui Onufrei S. nu a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume de caracterul prejudiciabil al infracțiunii, care face parte din categoria celor grave și nicidecum din categoria celor excepțional de grave, după cum a indicat instanța de fond, de persoana inculpatului, că nu are antecedente penale, de comportamentul acestuia pînă și după comiterea infracțiunii, de faptul că și-a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, că partea vătămată l-a iertat și pretenții față de el nu are.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016 apelul declarat de avocatul Spoială Vl. în numele inculpatului a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ce corespunde probelor din dosar, încadrînd just acțiunile inculpatului în baza art. 151 alin. (1) Cod penal și corect stabilindu-i acestuia pedeapsa prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Cu privire la criticele apelantului, instanța le-a considerat ca nefondate, dat fiind că pedeapsa stabilită în privința lui Onufrei S. este echitabilă și proporțională faptei infracționale săvîrșite de acesta.

La fel, s-a remarcat că, în speță, prima instanță la individualizarea pedepsei a ținut seama de toate circumstanțele cauzei, de particularitățile personalității inculpatului, care potrivit Raportului de expertiză psihiatrică nr. 859a-2015 a fost caracterizat că o persoană

cu fon afectiv neechilibrat, cu greu a respectat regimul, comunică brutal cu cei din jur, se caracterizează negativ, ca fiind o persoană cu un comportament inadecvat, huliganic, nu este angajat în câmpul muncii, face abuz de băuturi alcoolice, se află la evidență fiind agresor familial, la fel a fost atras la răspundere contravențională.

În consecință, instanța a considerat că argumentele menționate în cererea de apel nu pot fi reținute ca temei ce justifică aplicarea față de inculpat a unei pedepse cu suspendarea executării acesteia. Astfel, s-a constatat că scopul educativ și preventiv al pedepsei corect instanța de fond a stabilit că poate fi atins doar prin aplicarea față de Onufrei S. a pedepsei închisorii, cu izolarea lui de societate, fiind respectate în acest aspect și prevederile din alin.(8) al art. 364¹ Cod de procedură penală.

6. Nefiind de acord cu soluțiile pronunțate de instanțe avocatul Spoială VI. acționînd în numele inculpatului, a atacat cu recurs ordinar sentința și decizie instanței de apel solicitînd casarea parțială a acestora, în partea individualizării pedepsei, și aplicarea față de inculpat a prevederilor din art. 90 Cod penal, adică dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei.

Recurentul menționează că, în motivarea sentinței de condamnare, instanța a invocat că reieșind din personalitatea inculpatului, lipsa circumstanțelor agravante, cît și avînd în vedere faptul că infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal prezintă un mare grad prejudiciabil în raport cu alte infracțiuni din grupul celor care au același caracter prejudiciabil, întrucît s-a atentat la cea mai mare valoare socială - la integritatea și viața persoanei, instanța consideră că inculpatului urmează a-i fi aplicată o pedeapsă doar privativă de libertate în limitele sancțiunii normei penale nominalizate. Iar în condițiile art. 72 alin. (3), ținînd cont de faptul că inculpatul a săvîrșit o infracțiune din categoria celor excepțional de grave, inculpatul urmează să execute pedeapsa în penitenciar de tip semiînchis.

Prin urmare, recurentul afirmă că aceste constatări sunt declarative și nu corespund legislației și realității, întrucît infracțiunea prevăzută la art. 151 alin. (1) Cod penal, este una gravă conform art. 16 alin. (5) Cod penal pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 12 ani inclusiv și nicidecum nu poate fi atribuită la categoria infracțiunilor excepțional de grave, după cum a conchis instanța de fond.

Prin comiterea infracțiunea prevăzute la art. 151 alin. (1) Cod penal, a fost atentată doar la sănătatea și integritatea părții vătămate, nu și la viața acestuia.

Mai mult ca atît, deși constată în motivarea sentințelor că Onufrei S. a reparat prejudiciul cauzat, partea vătămată neavînd pretenții față de inculpat, a recunoscut vinovăția, se călește sincer, nu are antecedente penale, instanțele de judecată totuși îi stabilește lui Onufrei S. pedeapsa sub formă de închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, fără a stabili posibilitatea suspendării condiționate a executării pedepsei în baza art. 90 Cod penal, fapt inadmisibil.

Astfel, procedînd în asemenea mod, atît prima instanță, cît și instanța de apel nu au acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 76 Cod penal, aplicînd pedeapsa

greșit individualizată în raport cu prevederile legii penale care reglementează pedeapsa, scopul și individualizarea ei, ceea ce echivalează cu eroarea de drept.

Totodată, instanțele judecătorești la stabilirea pedepsei inculpatului nu au ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume de caracterul prejudiciabil al infracțiunii, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, că nu are antecedente penale, de comportamentul acestuia pînă și după comiterea infracțiunii, de faptul că și-a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, că partea vătămată l-a iertat și pretenții față de el nu are.

Prin urmare, avînd în vedere principiul umanismul legii penale prevăzut în art. 4 Cod penal și ținînd seama de circumstanțele cauzei, că a fost comisă o infracțiune gravă, poziția părții vătămate manifestate în cadrul judecării cauzei în fond, se consideră că restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, cît și prevenția vor fi realizate doar prin aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Mai mult ca atît, este de menționat, că la aplicarea suspendării executării pedepsei în cazul lui Onufrei S., urmează să fie luată în considerație și practica judiciară, prin prisma tendinței de uniformizare și sistematizare a acesteia.

În drept, recurentul își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul în referința depusă privind opinia sa asupra recursului declarat de avocatul Spoială Vl. în numele inculpatului, menționează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărîrilor atacate, fără careva modificări.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, iar în vederea statuării date se expun următoarele argumente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se reține că instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și motivate corespunzător de recurent.

În speță, se constată că recurentul invocă drept temei de declarare a cererii de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, însă reieșind din argumentele și criticile formulate în cerere, instanța de recurs conchide că, la caz, este incidentă eroarea de drept cuprinsă în pct. 10) al normei menționate, care prevede că, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, în cererea de recurs avocatul critică soluția instanțelor din considerentul că față de inculpat eronat nu au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, întrucât, în opinia sa, circumstanțele cauzei permit aplicarea acestora.

În același timp, instanța de recurs constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, respectiv în această parte Colegiul nu se va expune.

În continuare, pornind de la expunerea argumentelor instanței de recurs, care au stat la baza adoptării soluției de inadmisibilitate pe acest dosar, se enunță că, pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, fiind incident art. 151 alin. (1) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Onufrei S.

Astfel, Colegiul penal menționează că pedeapsa se consideră echitabilă când aceasta impune inculpatului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți perturbate prin infracțiunea comisă.

În cauza deferită judecării, potrivit sentinței Onufrei S. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 3 ani și 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În continuare, se enunță că, fiind verificată legalitatea sentinței, instanța de apel subsidiar a reiterat că, corect în cauză a fost individualizată pedeapsa în privința lui Onufrei S., soluția instanței de fond fiind menținută fără careva modificări. Or, trasarea acestei concluzii, în opinia Colegiului penal, a avut la bază niște argumente temeinice și relevante, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor de fapt a cauzei.

În acest punct de analiză, este relevant de a specifica despre faptul că cauza dată a fost judecată în procedura simplificată reglementată de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar potrivit alin. (8) al normei date, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea.

Totodată, se specifică că, procedura simplificată a judecării cauzei penale pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală reprezintă de fapt o procedură abreviată ce are la bază o pledoarie de vinovăție și poate fi aplicată dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1) cererea inculpatului să intervină pînă la începerea cercetării judecătorești în prima instanță;

2) *cererea inculpatului trebuie să conțină mențiune privind recunoașterea totală și necondiționată a faptei/faptelor incriminate în legătură cu care a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe;*

3) probele administrate în faza de urmărire penală să fie suficiente și de natură să permită stabilirea unei pedepse.

Înscrișul autentic al inculpatului cuprinde atît recunoașterea faptei descrise în rechizitoriu, cît și solicitarea ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În acest context, urmează a se consemna că recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate nu poate fi valorificată și ca o circumstanță atenuantă judiciară, deoarece asta ar însemna că aceleiași situații de drept i se acordă deja o dublă valență juridică.

Prin urmare, sunt vădit nefondate alegațiile recurentului privitor la aceea că instanțele nu au luat în considerare la individualizarea pedepsei că inculpatul a recunoscut fapta comisă și se căiește sincer de cele săvîrșite, or actele dosarului indică contrariu.

Față de cele ce preced, Colegiul penal reține că instanța de fond a efectuat o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului urmărind în acest sens comportamentul său din înainte și după săvîrșirea infracțiunii incriminate, precum și de circumstanțele săvîrșirii acesteia. Din atare considerente, Colegiul penal opinează că temeiul pentru recurs invocat de recurent nu este incident cauzei, iar pedeapsa a fost stabilită în deplin acord cu prevederile art. 61 și 75 Cod penal, avînd în vedere că inculpatul a fost caracterizat ca o persoană neechilibrată, care comunică brutal cu cei din jur, se caracterizează negativ, avînd un comportament inadecvat, huliganic, nu este angajat în câmpul muncii, face abuz de băuturi alcoolice și se află la evidență fiind agresor familial, fiind tras la răspundere contravențională.

Din atare circumstanțe, Colegiul apreciază că circumstanțele reale ale săvîrșirii infracțiunii incriminate lui Onufrei S. și cele personale ale inculpatului nu sunt de natură să atragă după sine adoptarea unei soluții de condamnare în privința acestuia, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, mai mult, se constată că nu există nici motive care, examinate din oficiu, ar determina instanța de recurs să aplice art. 90 Cod penal în speța dată.

La acest capitol, Colegiul penal remarcă că este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii date, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de

judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărîrea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicînd precis acele motive pe care s-a întemeiat concluzia.

Însă, la caz, corect instanțele de fond au statuat că scopul pedepsei va fi posibil de atins doar prin izolarea lui Onufrei S. de societate și aplicarea față de dînsul a pedepsei sub formă de închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În consecință, Colegiul penal conchide că, la caz, nu se constată vreun temei pentru casarea soluției instanței de apel, iar pedeapsa, astfel cum a fost stabilită de către instanța de fond, menținută și de instanța de apel, răspunde atît principiului proporționalității, cît și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Subsidiar la cele expuse, Colegiul penal explică recurentului că criticele sale privitor la greșita reținere de către instanța de fond a faptului că infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal face parte din categoria celor excepțional de grave, pe cînd potrivit art. 16 Cod penal, aceasta se atribuie la categoria celor grave, avînd în vedere că limitele pedepsei se cuprinde – pînă la 12 ani inclusiv, nu constituie o eroare gravă de fapt de natură să schimbe soluția adoptată în cauză, or potrivit art. 72 Cod penal corect instanța a stabilit categoria penitenciarului. Respectiv, soluția instanței de fond și în această parte este corectă, iar eroarea admisă este una redacțională, fără a avea careva consecințe juridice.

Avînd în vedere considerentele menționate supra și raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că argumentele invocate în cererea de recurs ordinar declarat de avocatul Spoială Vl. în numele inculpatului, sunt vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Spoială Vladimir în numele inculpatului Onufrei Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe *Onufrei Sergiu Sergiu*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 11 noiembrie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru